

باشمه تعالی

رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: تفسیر و علوم قرآنی (۲)
تاریخ امتحان: ۸۹/۶/۱۸	سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه‌ی سالی واحدی (۲۰ نمره‌ای)
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت: شهریور ماه ۱۳۸۹

ردیف	صفحه: ۱	صفحه: ۲	راهنمای تصحیح در دو صفحه	بارم
۱	زیرا قرآن کریم منبع اصلی و اساسی دین و ایمان و اندیشه انسان مون (۵/۰) و آنچه به زندگی او حرارت و معنی و حرمت و روح می‌دهد می‌باشد. (۰/۵)			
۲	(دو مورد کافی هر مورد ۰/۲۵)	(۳) اصالت الهی	(۱) اصالت انتساب (۲) اصالت مطالب	۰/۵
۳	زبان عقل که با منطق و استدلال با مخاطب سخن می‌گوید (۰/۵) مثل علیت یا (۰/۲۵) و زبان دل یا احساس بسیار عظیم و عمیق که در درون انسان وجود دارد. (۰/۵) مثل موسیقی یا (۰/۲۵)			۱/۵
۴	قرآن کریم با دعوت به تحدى، سخن خدا بودن خود را اثبات می‌کند (۰/۵) و در سرتاسر خود حضرت محمد (ص) را پیغمبر و فرستاده خدا معرفی می‌نماید و بدینوسیله سند نبوت آن حضرت قرار می‌گیرد. (۰/۵) (مفهوم)			۱
۵	قرآن مجید مطالب خود را به امتی خاص مانند عرب یا طائفه‌ای از مسلمانان قرار نداده بلکه با طوائف خارج از اسلام سخن می‌گوید (۰/۵) (مفهوم) همچنین خطابهای خود را عمومی شامل کفار و مشرکین، اهل کتاب و یهود و بنی اسرائیل و نصاری دارد و با همه به احتجاج پرداخته (۰/۵)			۱
۶	قرآن کریم بیان تام و کامل است (۰/۲۵) و معارف اعتقادی حقیقت خالص و واقعیت محض می‌باشد (۰/۵) و هرگونه تعدی را دفع می‌نماید. (۰/۲۵)			۱
۷	رابطه علت و معلول (علیت) پایه تفکرات عقلانی است که قرآن آن را محترم شمرده و به کار می‌برد. (۰/۷۵) واراده خدا بر اسباب و مسببات حاکم است اما تحمیل بر انسان نیست زیرا تشویق به مطالعه سرگذشت انسان‌های پیشین و عبرت از آنها می‌نماید و نظمات علی و معلولی را تایید می‌کند. (۰/۷۵) (مفهوم)			۱/۵
۸	الف) پیروی از گمان (۰/۰) ب) تقليد کورکورانه (۰/۰) ج) پیروی از هواي نفس (۰/۰) (هرو مورد ۰/۲۵) . و توضیح یک مورد با نظر مصحح (۱/۰/۰)			۲
۹	« من » عبارت است از مجموعه‌ی بسیاری اندیشه‌ها، آرزوها، ترس‌ها، امیدهای عشق‌ها و (۰/۰) اینها در حکم رودها و نهرهایی هستند که همه در یک مرکز به هم می‌پیوندند. (۰/۰)			۱
۱۰	زیرا وحی تنها با قلب پیامبر (ص) سر و کار دارد (۰/۰) یعنی قرآن به نیروی عقل و استدلال برای پیامبر (ص) حاصل نشد (۰/۰). بلکه قلب به حالی رسیده که استعداد درک و شهود حقایق متعالی را پیدا کرده که از عقل و اندیشه فراتر و عقل عاجز از درک آن اما وحی ضد اندیشه و عقل نیست. (۰/۰)			۱
۱۱	از دیدگاه قرآن ابزار قلب شناخت نیز به حساب می‌آید و مخاطب بخش عمدۀ ای از پیام قرآن دل انسان است که هیچ گوش دیگری یاری شنیدن آن را ندارد و قرآن تاکید بر حفظ و تکامل آن دارد (۰/۰) بنابراین قرآن به دفعات به تزکیه نفس و روشنایی قلب و صفاتی دل به عنوان یک جو روحی و معنوی عالی برای انسان تأکید دارد. (۰/۰) قلب دارای دو خصوصیت اثر پذیری و اثر گذاری است. (۰/۰)			۱/۵
			ادامه‌ی راهنمای تصحیح در صفحه‌ی دوم	

با اسمه تعالیٰ

رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: تفسیر و علوم قرآنی (۲)
تاریخ امتحان: ۸۹/۶/۱۸	سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه‌ی سالی واحدی (۲۰ نمره‌ای)
مرکز سنجش اموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت: شهریور ماه ۱۳۸۹

ردیف	راهنمای تصحیح در دو صفحه	صفحه: ۲	بارم
۱۲	تأویل به معنی رجوع (۰/۲۵) و مراد از تأویل آن چیزی که آیه به سوی آن بر می‌گردد (۰/۲۵) و مراد از تنزیل در مقابل تأویل معنی روشن و تحت لفظ آیه می‌باشد. (۰/۵)		۱
۱۳	نسخ در قرآن بیان انتهاء زمان اعتبار حکم منسوخ است (۰/۵) (مفهوم) به معنی مصلحتی که موجب ایجاد و بیان حکم اول و محدود باشد که اثرش محدود و پس از چندی حکم دومی پیدا شده و خاتمه یافتن مدت اعتبار حکم اول را اعلام کند (۰/۲۵) (مفهوم) و نظر به اینکه قرآن در طی بیست و سه سال تدریجاً نازل شده چنین احکامی کاملاً قابل تصور است. (۰/۷۵)		۱/۵
۱۴	اشارة یا مفهوم یا مضمون فرمایش پیامبر (ص) یا امیر المؤمنین (ع) که بعضی آیات بعضی دیگر را تصدیق می‌کند و یا بعضی آیات بعضی دیگر را بیان و بعضی آیات بر بعضی دیگر شهادت می‌دهد (۰/۷۵) مثال از آیات: «یدالله فوق ایدیهم» یا که با «لیس کمثله شیء» روشن می‌شود که خدا جسمیت ندارد. «الله خالق کل شیء» یا که با «الذی احسن کل شیء» زیبایی در آفرینش به دست می‌آید. (۰/۷۵)		۱/۵
۱۵	حجت بیان پیامبر اکرم (ص) به دلالت آیات قرآن کریم اثبات می‌شود مثل مفهوم یا مضمون آیه (۴ / نجم) که بیان پیامبر (ص) جز وحی نیست. (۰/۵) و حجت بیان ائمه مصوومین (ع) در آیات و قول صریح پیامبر اکرم (ص) در روایات قطعی الصدور اثبات می‌شود. (۰/۵) مثل آیه «اولی الامر ...» و احادیث یا آیات دیگر		۱
۱۶	به این صورت که به حق و حقیقت رهنما قرار گیرند (۰/۵) و جهان بینی حقیقی را که سر لوحه‌ی آن خداشناسی می‌باشد در بر داشته و گرنه علمی که انسان را سرگرم خود ساخته از شناختن حق و حقیقت باز دارد در قاموس قرآن کریم مرادف با جهل است. (۰/۵) (مفهوم)		۱
۱۷	(۱) علم تجوید (۲) علم معانی (۳) علم فقه (۴) علم تفسیر (۵) موضع و پدیده باشید		۱
	جمع بارم	۲۰	